

Doğru bilgi doğru kaynaktan alınır...

ÇAMLICA BASIM YAYIN / 184
Hayâ ve Hilim Timsâli
Hazret-i Osmân-ı Zinnûreyn (r.a.)

AHMED CEVDET PAŞA

Hazırlayanlar
Abdullah SATUN - Soner DEMİRSOY

Genel Yayın Yönetmeni
Ömer Faruk YILMAZ

Editörler
Osman DOĞAN
İbrahim COŞKUN

Tashih
Yusuf DANEGÖZ

Sanat Yönetmeni
Sedat YAZILITAŞ

Grafik Tasarım
Fatih DEVREZ

Kapak Tasarım
Sedat YAZILITAŞ

1. Basım: İstanbul 2015 (5 bin adet)

Baskı ve Cilt
Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad.
No: 54 Güneşli - Bağcılar / İstanbul
Tel: 0212 657 88 00 (pbx)
Matbaa Sertifika No: 16384

ISBN: 978-605-9964-67-8

ÇAMLICA

Alemdar Mah. Divanyolu, İnciliçavuş Sok.
No:9A Sultanahmet-Fatih İstanbul
Tel/Faks: 0212 512 41 01
www.camlicabasim.com / bilgi@camlicabasim.com

T.C. Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 15732

© Bu eserin bütün yayın hakları
Çamlıca Basım Yayın ve Ticaret Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.

HAYÂ VE HİLİM SAHİBİ

Hazret-i
Osmân-ı
Zinnûreyn (r.a.)

Ahmed Cevdet Paşa

GAMLIGA

İstanbul 2015

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	7
-------------	---

HAZRET-İ OSMÂN-I ZİNNUREYN

Hicret'in Yirmi Dördüncü Senesi (M. 645)

Hazret-i Osmân'ın Halîfe Seçilmesi.....	11
Hazret-i Osmân'ın Hilafetinin İlk Günleri.....	18

Hicret'in Yirmi Beşinci Senesi (M. 646)

Afrika Fetihleri.....	21
-----------------------	----

Hicret'in Yirmi Altıncı Senesi (M. 647)

Endülüs'ün Fethi.....	24
-----------------------	----

Hicret'in Yirmi Yedi ve Yirmi Sekizinci Seneleri (M. 648-649)

Kıbrıs'ın Fethi.....	25
----------------------	----

Hicret'in Yirmi Dokuzuncu Senesi (M. 650)

Hazret-i Osmân'ın Haccı.....	28
------------------------------	----

Hicret'in Otuzuncu Senesi (M. 651)

Velid'in Kûfe Emirliğinden Azledilmesi.....	28
Saîd'in Kûfe Emîri Tayin Edilmesi.....	29
Kur'ân-ı Kerîm'in Çoğaltılması.....	30

Bazı Hadiseler.....	33
İbn-i Sebe'nin Ortaya Çıkışı.....	34
İran Hadiseleri.....	35

Hicret'in Otuz Birinci Senesi (M. 652)

Deniz Muharebeleri.....	37
Meşhur Bazı Zâtların Vefatı.....	37

Hicret'in Otuz İkinci Senesi (M. 653)

Bazı Harbler.....	42
-------------------	----

Hicret'in Otuz Üçüncü
ve Otuz Dördüncü Seneleri (M. 654-655)

Halkın İdareciler Hakkında Olan Şikâyetleri.....	43
Emirlerin Medine'de Toplanması.....	46
Kûfe Vâlisi Saîd'in Azli.....	47
İhtilâl Sebeplerinin Meydana Çıkışı.....	49

Hicret'in Otuz Beşinci Senesi (M. 656)

Hilafet Makamının Kuşatılışı.....	55
Hazret-i Osmân'ın Şehadeti.....	61
Hazret-i Osmân'ın Nesebi, Evlad ve Hanımları.....	67
Hazret-i Osmân'ın Bazı Vasıfları ve Faziletleri.....	68
Hazret-i Osmân'ın Defnedilmesi.....	68
Hülâsa.....	69

TAKDİM

Resûlullâh Efendimiz (*Sallâllahü Aleyhi ve Sellem*) “Kim Osmân’a kötü söylese elbette bana kötü söylemiştir. Osmân bin Affân ümmetimin en hayâlîsı ve ekremidir.” buyurmuşlardır.

Hazret-i Osmân (r.a.), Peygamber Efendimiz’in (*Sallâllahü Aleyhi ve Sellem*) iki defa damadı olmuştur. Onun için lâkabı “Zinnûreyn” (iki nur sâhibi) idi. Resûlullâh Efendimiz (*Sallâllahü Aleyhi ve Sellem*) kızı Rukiye’yi Hazret-i Osmân’a nikâhladılar. O vefât edince diğer kızı Ümmü Gülsûm’ü de ona nikâhladılar. O da vefât edince “Eğer bir üçüncü kızım olaydı, onu da nikâhlardım.” buyurmuşlardır.

Hazret-i Osmân (r.a.) Kurra yani hafız idi. Kur’ân-ı Kerîm’in tefsirini iyi bilenlerden idi. Hazret-i Osmân’ın, bir gecede iki rekât namazda Kur’ân’ı hatmettiği meşhurdur.

Resûlullâh Efendimiz (*Sallâllahü Aleyhi ve Sellem*), Hazret-i Osmân’a baktı ve:

“Benden sonra sana belâlar geldiğinde halin nice olur.” buyurdular. Hazret-i Osmân (Radıyallâhü Anh) sordu:

“Ben ne yapayım, Yâ Resûlallâh.”

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de:

“Sabır, Yâ Osmân! Rabbin senden râzı olduğu halde bana kavuşuncaya kadar sabır.” buyurdular.

Hazret-i Ömer’den sonra on iki yıl halîfelik yaptı. Kur’ân-ı Kerîm okurken evinde şehîd edildi.

Fırka-i Nâciye olan Ehl-i Sünnet ve Cemâat îtikadında peygamberlerden sonra insanların en faziletlieleri Ashâb-ı Kirâm'dır. Onlar içinde de en faziletli olanları sırasıyla Hazret-i Ebûbekir, Hazret-i Ömer, Hazret-i Osmân ve Hazret-i Ali'dir.

İmâm-ı Rabbânî hazretleri buyurdular ki:

“Ey kurtuluşa ermek isteyen kimse! ‘Tafdîlü’s-Şeyhayn’ Peygamberimizin kayınpederleri yani Hazret-i Ebûbekir ve Hazret-i Ömer’in, Peygamberlerden sonra insanların en faziletlisi olduğuna inanmak ve ‘Muhabbetü’l-Hateneyn’ yani Peygamberimiz’in damatları Hazret-i Osmân ve Hazret-i Ali’yi sevmek Ehl-i Sünnet ve Cemaat’ın alâmetlerindedir.” (Mektûbât-ı Şerîfe, 1/M. 202)

Resûlullâh Efendimiz (*Sallâllahu Aleyhi ve Sellem*) “Benden sonra ümmetimin üstünü Ebûbekir, Ömer, Osmân ve Ali'dir. Onlar hakkında ileri geri konuşmayın ve onlar için ancak hayır söyleyiniz ki ehl-i şekâvetten olmayasınız.” buyurdular.

Aşere-i Mübeşşere (Cennetle müjdelenen on Sahâbî): Ebûbekir, Ömer, Osmân, Ali, Talha, Zübeyr bin Avvâm, Sa'd bin Ebî Vakkâs, Saîd bin Zeyd, Abdurrahmân bin Avf ve Ebû Ubeyde bin Cerrâh hazretleridir. (r.anhüm)

Bu on zatın cennetlik olduklarına inanmak lazımdır. Bütün Ashâb-ı Kirâm'ı ancak hayırla ve hürmetle yâd etmeli, anmalıdır.

Rûm Kayseri'nin (Bizans İmparatoru) Şâm'da Müslümanlar aleyhine büyük bir ordu topladığı işitilince, Resûlullâh (*Sallâllahu Aleyhi ve Sellem*) Medîne-i Münevvere'de büyük bir ordu toplamayıp Tebük gazvesine (H. 9, M. 630) çıktı. Kıtık ve pahalılık günleri olduğundan gücü yetenlerin askere yardım etmelerini emretti. Kudreti olanlar pek çok yardımlar ettiler. Hatta Müslüman hanımlar zînet ve süs eşyalarını askere hediye ettiler. Ebûbekir-i Sıddîk hazretleri bütün malını harcadı. Osmân Zî'n-Nüreyn (r.a.) hazretleri de üç yüz deve yükü zahîre ve bin altın verdi. Onun üzerine Resûl-i Ekrem (*Sallâllahu Aleyhi ve Sellem*), Hazret-i Osmân'a (Radiyallâhü

Anh) husûsiyle duâ etti ve geçmiş ve gelecek bütün günahlarının affedilmiş olduğunu müjde buyurdu.

İşte, İslâm'ın ilk halifesi Hazret-i Osmân'ın devrini anlatan bu eser, Osmanlı'nın son devir büyük âlimlerinden, devlet adamı ve tarihçi Ahmed Cevdet Paşa'nın, *Kısas-ı Enbiyâ ve Tevârîh-i Hulefâ* isimli eserinden sadeleştirilerek hazırlanmıştır.

Çamlıca Basım Yayın olarak Cevdet Paşa'nın mühim eserlerinden *Kısas-ı Enbiyâ ve Tevârîh-i Hulefâ*'yı kısım kısım yayına hazırlayarak herkesin kolayca okuyabileceği bir şekilde istifadeye sunuyoruz. Muvaffakiyet Allah'tandır.

Abdullah SATUN - Soner DEMİRSOY

HAZRET-İ OSMÂN-I ZİNNÜREYN

Hicret'in Yirmi Dördüncü Senesi (M. 645)

Hazret-i Osmân'ın Halife Seçilmesi

Hicretin yirmi üçüncü senesinin Zilhicce ayının son günlerinde (M. 644) Muğîre bin Şu'be'nin Ebû Lü'lü' isimli kölesi, Halife Ömer bin Hattâb Radıyallahu Anh hazretlerini hançerle vurup yaraladı.

Hazret-i Ömer, vefat etmeden önce halife seçmeyi meşveret heyetine havale etti ve heyetin bir yerde toplanmasını Mikdad bin Esved Radıyallahu Anh hazretlerine emretti.

Ebû Talha Radıyallahu Anh hazretlerine de:

“Ensar'dan elli kişiyi seçip yanına alarak heyettekileri içlerinden birini Halife seçmelerine yardımcı ol.” diye buyurmuştu.

O zaman zabita işleri Ebû Talha'ya ait olup Suheyb-i Rûmî Radıyallahu Anh ise imam olarak insanlara namaz kıldırarak vazifelendirilmişti. Aynı zamanda yeni halife seçilene kadar halife kaymakamı (vekili) idi.

Heyette bulunanlar Aşere-i Mübeşşere (cennetle müjdelenenler) yani Osmân, Ali, Talha, Zübeyr, Sa'd bin Ebî Vakkâs ve Abdurrahman bin Avf ile Abdullah bin Ömer Radıyallahu Anhüm hazretleri idi.

Ancak Abdullah bin Ömer'in hilâfete seçilmemesi şart olup o yalnız fikrini söylemeye memurdu.

Mescid-i Nebevi ve Cennetü'l-baki

Hilâfete isimleri yazılan altı zâttan birisinin seçilmesi kararlaştırılmıştı.

Heyette ismi bulunan Hazret-i Talha, Medîne-i Münevvere'de olmadığı için Hazret-i Ömer'in vasiyyetinin icabı olarak üç gün beklenecek, gelmediği takdirde de dördüncü gün orada hazır bulunanlardan birisi halife seçilecekti.

Hazret-i Talha gelmeden kendisi hakkında verilecek karara razı olacağına dair Hazret-i Sa'd bin Ebî Vakkâs onun kefilisi olmuştu.

O bu vekâlet ile Talha'nın fikrine de sahipti.

Lâkin Hazret-i Ömerü'l-Fârûk gibi bütün âlemi titreten yüksek vasıflı bir kimsenin yerini kim tutacak düşüncesi herkesi gam ve tasaya boğmuştu.

Hazret-i Ömer defnolanduktan sonra Mikdad bin Esved, heyetten Hazret-i Talha dışındakileri toplayarak bir haneye koydu. Dışarıdan kimsenin girmemesi için Ebû Talha da o hanenin kapısında beklemeye başladı.

Bu sırada Suheyb-i Rûmî de beş vakitte cemaate imamlık yapıyor ve meclisin işlerine bakıyordu.

Ebû Talha meclistekilere hitaben: